
Mar 13, 2020

PITANJE:

Narodni poslanik Draško Stanivuković, Klub poslanika PDP, postavio je između dvije sjednice 30. januara 2020. godine

POSLANIČKO PITANJE

MINISTARSTVU TRGOVINE I TURIZMA

Koje su specifikacije novog informativnog sistema za praćenje naftnih derivata i šta je to što novi sistem nudi a prethodni nije imao, koje su nadogradnje postojećeg?

Zašto novi informativni sistem nema praćenje kvaliteta goriva i u šta je uloženo 500.000 KM dobijenih tenderom?

ODGOVOR:

Broj: 14.05-011-18/20

Datum: 21.02.2020. godine

NARODNA SKUPŠTINA

REPUBLIKE SRPSKE

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje

Narodni poslanik Draško Stanivuković, Klub poslanika PDP, postavio je između dvije sjednice Narodne skupštine Republike Srpske, 30. januara 2020. godine, sljedeće poslaničko pitanje:

„Koje su specifikacije novog informativnog sistema za praćenje naftnih derivata i šta je to što novi sistem nudi, a prethodni nije imao, koje su nadogradnje postojećeg? Zašto novi informativni sistem nema praćenje kvaliteta goriva i u šta je uloženo 500.000 KM dobijenih tenderom?“

U skladu sa članom 80. Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 123/18) kao i članom 264. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 31/11 i 34/17), dajemo sljedeći:

O D G O V O R

Normativnim rješenjem iz Pravilnika o načinu evidentiranja i kontroli prometa na benzinskim pumpnim stanicama putem ugrađene opreme, uvezivanju predviđene opreme, obavezama servisera i omogućavanju daljinskog nadzora u svrhu kontrole i načinu određivanja i dodjele identifikacionog broja uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa prometa (u daljem tekstu: Pravilnik) („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 18/09) propisan je način evidentiranja i kontrola prometa pogonskog motornog goriva, preko uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa, sprava za mjerenje tečnih goriva i automatskog mjerila nivoa tečnosti na benzinskim pumpnim stanicama (BPS), način evidentiranja i kontrola prometa ostalih proizvoda i usluga na BPS, preko uređaja za evidentiranje prometa, način umrežavanja uređaja za evidentiranje prometa sa postojećom opremom od strane ovlašćenih servisera, oblik i sadržaj obaveznih dokumenata - izvještaja o prometu na BPS, uslovi ovlašćivanja koje moraju da ispune preduzeća koja vrše promet, ugradnju i održavanje opreme na BPS, postupci i radnje prilikom ugradnje opreme, prava i obaveze servisera ovlašćenih za ugradnju opreme, prava i obaveze vlasnika opreme, kontrola rada ugrađene opreme i ovlašćenog servisera, i način i dodjela identifikacionog broja uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa koji se instaliraju na benzinskim pumpnim stanicama. Prema navedenom Pravilniku, sistem uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa čine Pi-si (RS) kasa, tj. računar opremljen softverom koji vrši funkciju uređaja za

evidentiranje i kontrolu prometa i fiskalnog štampača, odnosno fiskalne registar kase. Sam uređaj za evidentiranje prometa preko kojeg se evidentira promet proizvoda i usluga obuhvata i program (softver) koji koristi funkcije za registrovanje operacija prilikom evidentiranja samog prometa proizvoda i usluga. Tako evidentirani podaci se, u obliku izvještaja, šalju u informacioni sistem Ministarstva trgovine i turizma, a izvještaj za Ministarstvo sadrži podatke: o svim događajima unutar sistema, o svim fiskalnim računima za 24 časa, podatke o stanju goriva u svakom rezervoaru i to na početku i na kraju 24 časa za koje se izvještaj kreira, podatke o eventualnim utakanjima – prijemu goriva za taj dan i svim otkazima unutar sistema sa tačnim vremenom početka i kraja otkaza sistema ili dijela sistema.

Međutim, navedeni podaci tek djelimično su omogućavali Ministarstvu da na osnovu njih donosi ažurne i kvalitetne odluke. Nedostatak adekvatnih podataka, nemogućnost njihovog sortiranja i kvalifikovanja, neadekvatni alati za analizu i alarmiranje, ograničeno izvještavanje, samo su neki od problema. Kako bi se ti problemi prevazišli potrebno je bilo planirati nabavku, stavljanje u funkciju i implementaciju aplikativnog softvera za računarski sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim pumpnim stanicama u Republici Srpskoj.

Naime, pravna pretpostavka za navedeno sadržana je ponajprije u potrebi normativne izmjene i dopune Pravilnika. Stoga je ministar trgovine i turizma, u skladu sa ovlaštenjima iz Zakona o trgovini, donio Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o načinu evidentiranja i kontroli prometa na BPS putem ugrađene opreme, uvezivanju predviđene opreme, obavezama serviseri i omogućavanju daljinskog nadzora u svrhu kontrole i načinu određivanja i dodjele identifikacionog broja uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 96/19). Predmetnim izmjenama i dopunama Pravilnika propisano je rješenje koje pretpostavlja ugradnju softvera kojim će se omogućiti potpun uvid u stanje svih parametara koji su direktno ili indirektno vezani za promet naftnih derivata na BPS u Republici Srpskoj. U kontekstu Pravilnika, "Softver je nematerijalni dio uređaja, tj. niz programa, postupaka i pravila i odgovarajuće dokumentacije koje obezbjeđuje proizvođač uređaja, a pomoću kojih se vrši upravljanje hardverom, tj. materijalnim dijelovima uređaja". Osnovna funkcija softvera bila bi da pristigle podatke sa svih BPS iz Republike Srpske obrađuje, analizira i skladišti u bazu podataka koja će biti smještena na serveru u Ministarstvu, a kako su svi procesi povezani postoji potreba da i softver koji prati te procese bude integrisan. Na predloženi način, odnosno ugradnjom aplikativnog softvera, smanjilo bi se vrijeme potrebno za dobijanje pravovremenih, potpunih i tačnih informacija, omogućilo praćenje kretanja ključnih indikatora u sistemu, bolje planiranje i pravovremeno reagovanje na probleme, a pored kontrole prometa naftnih derivata, obuhvaćeno bi bilo i uvođenje mobilne aplikacije koja bi krajnjim korisnicima, građanima Republike Srpske i njenim posjetiocima omogućila dobijanje informacija vezano za cijene naftnih derivata na svim BPS u Republici Srpskoj.

Krajnji cilj predloženih izmjena i dopuna Pravilnika je potpuna kontrola prometa i poboljšanje naplate javnih prihoda, onemogućavanje zloupotrebe u prometu nafte i naftnih derivata, a u konačnici otkrivanje i onemogućavanje sive ekonomije i eventualnih zloupotreba u vezi neprikazivanja stvarnog stanja prometa naftnih derivata. Realizacija navedenog zadatka moguća je izradom i stavljanjem u funkciju Aplikativnog softvera za računarski sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na BPS u Republici Srpskoj odnosno SDNKND – Sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata.

Aplikativni softver za računarski sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na BPS u Republici Srpskoj biće instaliran na serveru Ministarstva trgovine i turizma i projektovan za kontrolu oko 600 BPS, sa mogućnošću daljeg proširenja i nadogradnje. Osnovna funkcija ovog softvera jeste da putem internet mreže pristupa svim uređajima za evidentiranje i kontrolu prometa naftnih derivata na BPS u Republici Srpskoj. Softver zatim prikupljene podatke obrađuje, analizira i skladišti u bazu podataka smještenu takođe na serveru u Ministarstvu. Softver mora da ima omogućen stalan pristup uređajima za evidentiranje i kontrolu prometa, na svakoj BPS kako bi se podaci mogli prikupljati i analizirati u realnom vremenu. Treba da omogućiti uvid u sve ulazne dokumente i prodaju goriva prema informacijama prikupljenim sa BPS, te stanju rezervoara i sprava za mjerenje tečnih goriva.

Aplikativni softver sastoji se od sljedećih modula:

- Modula za prikupljanje podataka u realnom vremenu sa uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa naftnih derivata,
- Modul administracije sistema,
- Modul za definisanje operativnih parametara sistema,
- Modula za vizuelni prikaz podataka prikupljenih sa uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa (Grafički interfejs),
- Modul za nadzor i analizu podataka,
- Modul za izvještavanje i filtriranje,
- Modul za alarmiranje,
- Modul za finansijske i fiskalne pokazatelje,
- Informacioni modul za korisnike (WEB portal, mobilna aplikacija).

Na BPS u Republici Srpskoj instalisana je oprema koja sadrži:

- Sistem za automatsko mjerenje nivoa tečnosti (AMN)
- Sprave za mjerenje tečnih goriva
- Sistem uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa na BPS

Instalacijom Sistema daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata (SDNKND) omogućiće se:

1. Mogućnost pristupa sistemu više korisnika sa različitim nivoima pristupa,
2. Omogućiće definisanje operativnih parametara za svaku BPS, kao što su:
 - parametri benzinskih stanica (naziv, jedinstveni identifikacioni broj, IP adresa, lokacija, vrste goriva, spisak opreme i dr)
 - parametri grupa benzinskih stanica (spisak BPS po korisniku, regionu i dr)
 - parametri nadzora sistema,
 - parametri korisnika sistema,
 - parametri dobavljača goriva,
 - parametri vrsta i grupa goriva.
3. Vizuelni prikaz svih podataka za svaku pojedinačnu BPS u realnom vremenu, za odabrani istorijski period, grafičke prikaze, jasno uočljiv prozor za prikaz „kritičnih alarma“ i dr. kako bi odgovorno lice u organu efikasno i brzo imalo sve potrebne i bitne podatke.
4. Mogućnost kreiranja izvještaja na brz i jednostavan način, za svaku BPS pojedinačno ili za grupu BPS.
5. Softver treba da sadrži već predefinisane izvještaje sa pokazateljima stanja rezervoara, količine prometa, cijena derivata, liste alarma i dr., kao i mogućnost kreiranja izvještaja za željeni skup podataka za proizvoljni vremenski period.

Svi izvještaji se moraju moći sačuvati u .pdf, i .excel formatu bez mogućnosti mijenjanja sadržaja izvještaja, kao i biti prilagođeni ispisu na standardne laserske štampače formata A4.

6. Aplikativni softver treba da omogući izvještaje o prometu:

- Po gorivima, grupama i podgrupama goriva,
- po svakoj BPS pojedinačno, po svim BPS pojedinog partnera, po grupama BPS, po svim BPS,
- po partnerima i grupama partnera,
- po dobavljačima i grupama dobavljača,
- po opštinama, regijama.

7. Slanje alarma u vidu elektronske pošte organu i ovlaštenom serviseru. Softver treba da obrađuje sve alarme sa BPS, odradi analizu i na osnovu prioriteta alarma i učestalosti javljanja, obavještava organ i ovlaštenog serviseru o istom u vidu elektronske pošte. Sadržaj pošte treba da daje informaciju o tipu alarma, vremenu kad je zabilježen, kad se prethodno dešavao, da opisuje šta su moguće posledice alarma, prethodne intervencije serviseru

vezano za ovaj alarm i BPS i dr.

8. Detaljnu analizu podataka o finansijskim i fiskalnim pokazateljima koja sadrži:
 - Vrijednost prometovane količine goriva po svakom aparatu za istakanje- pištolju,
 - vrijednost prometa po vrsti goriva,
 - vrijednost ukupnog prometa svih vrsta goriva,
 - vrijednost prometa ostalih proizvoda po vrstama (tarifama),
 - ukupnu vrijednost prometa ostalih proizvoda,
 - vrijednost izvršenih usluga,
 - ukupnu vrijednost prometa svih proizvoda i izvršenih usluga,
 - ukupnu vrijednost poreza na promet po poreskim stopama,
 - broj izdatih računa,
 - broj prvog i posljednjeg računa u određenom danu.
9. Mobilnu aplikaciju koja će davati informacije krajnjim korisnicima o svim cijenama naftnih derivata na BPS. Korisniku se mora omogućiti da aplikaciju besplatno skine sa "Google Play" prodavnice ili nekog od portala definisanog od strane organa. Aplikacija iz baze SDNKND prikuplja informacije o trenutnim cijenama naftnih derivata za svaku BPS.

U sklopu SDNKND potrebno je obezbjediti WEB portal, pomoću kojeg će odgovorno lice na BPS da izvještava Ministarstvo o trenutnoj cijeni naftnih derivata, odnosno obezbjedi Aplikaciji potrebne informacije o cijenama.

Na osnovu ovih podataka omogućava se korisniku da:

- vidi koja BPS ima najniže cijene goriva za tačno odabranu vrstu goriva,
- "Google maps" lokacije svih BPS,
- "Google maps" lokaciju BPS sa najnižom cijenom goriva sa mogućnošću navođenja krajnjeg korisnika na odabranu BPS,
- filtriranje BPS po gradovima/regijama,
- filtriranje BPS po vrsti goriva,
- istorijski pregled cijena goriva za svaku BPS.

U potpunosti je jasno da će Ministarstvo, instaliranjem Aplikativnog softvera za računarski sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na BPS u Republici Srpskoj, obezbijediti sve podatke sa svake BPS na teritoriji Republike Srpske, koji će pravovremeno biti sortirani i kvalifikovani, imati stalan pristup uređajima za evidentiranje i kontrolu prometa, na svakoj BPS kako bi se podaci mogli prikupljati i analizirati, te imati mogućnost uvida u sve ulazne dokumente i prodaju goriva prema informacijama prikupljenim sa BPS, te stanju rezervoara i sprava za mjerenje tečnih goriva što do sada nije bilo moguće. Novi Aplikativni softver omogućiće:

- prikupljanje podataka u realnom vremenu sa uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa naftnih derivata,
- kvalitetniju administraciju sistema,
- omogućavanja većeg broja upita i kvalitetnije i kompleksnije izvještaje,
- vizuelni prikaz podataka prikupljenih sa uređaja za evidentiranje i kontrolu prometa, u formi grafikona,
- potpuni nadzor, zaštita i analiza podataka,
- izvještavanje i filtriranje po svim zadatim parametrima,
- mogućnost alarmiranja u slučaju tehničkih ili nekih drugih nedostataka,
- uvid u finansijske i fiskalne pokazatelje za svaku pojedinačnu BPS, i
- pristup vanjskim korisnicima WEB portalu putem mobilne aplikacije.

Taksativno su pobrojane prednosti novog aplikativnog softvera koje Ministarstvo do sada nije imalo. Novi softver će omogućiti, primjera radi, da Ministarstvo, a i kontrolni organi imaju uvid u realnom vremenu u trenutne zalihe nafte i naftnih goriva na svakoj BPS što je izuzetno važno prilikom povećanja cijena, što će spriječiti manipulacije kojih je svakako bilo do sada. Nadalje, prikupljeni podaci putem aplikativnog softvera, posebno podaci o nabavci i ukupnom prometu naftnih derivata, poslužiće i drugim nadležnim ministarstvima, prije svega Ministarstvu energetike i rudarstva, u

dijelu koji se odnosi na utvrđivanje usklađenosti kvaliteta goriva, koji se odvija prema Programu utvrđivanja usklađenosti kvaliteta, a kojeg najmanje jednom godišnje donosi navedeno Ministarstvo. Navedenim programom se propisuje obim i postupak uzorkovanja, a za propisivanje obima uzorkovanja neophodni su podaci o ukupnom prometu trgovaca nafte i naftnih derivata.

Aplikativni softver za računarski sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim pumpnim stanicama u Republici Srpskoj u sebi neće sadržavati podatke oko kvaliteta goriva. Kvalitet tečnih naftnih goriva propisan je Odlukom o kvalitetu tečnih naftnih goriva ("Službeni glasnik BiH", broj: 27/02, 28/04, 16/05, 14/06, 22/07, 101/08, 71/09, 58/10) kojom su propisani uslovi kvaliteta koje moraju ispunjavati tečna naftna goriva koja se na teritoriji BiH koriste u motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem, kao i tečna goriva namjenjena za sagorijevanje radi neposredne proizvodnje toplotne energije. Prema Odluci, dobavljač tečnih naftnih goriva je obavezan da, za sve vrste tečnih goriva koja se stavljaju u promet, obezbjedi izvođenje postupka utvrđivanja usklađenosti kvaliteta. Postupak utvrđivanja usklađenosti odvija se prema Programu utvrđivanja usklađenosti kvaliteta kojeg najmanje jednom godišnje donose ministarstva za energetiku u Republici Srpskoj i Federaciji BiH, a programom se propisuje obim i postupak uzorkovanja (član 23. Odluke). Ocjenjivanje usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva obavljaju inspeksijska tijela koristeći usluge ispitnih laboratorija, koje dobavljaču izdaju uvjerenje o usklađenosti najkasnije 15. dana od dana uzorkovanja tečnih goriva. Dobavljač uz svaku pošiljku tečnih goriva popunjava obrazac-Izjavu o usklađenosti sa standardima kvaliteta i Izvještaj o ispitivanju proizvoda.

Iz izloženog proizilaze razlozi zbog čega Aplikativni softver za računarski sistem daljinskog nadzora i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim pumpnim stanicama u Republici Srpskoj u sebi neće sadržavati podatke oko kvaliteta goriva.

S poštovanjem,

MINISTAR

Dostaviti:

1. Imenovanom,

2. a/a.
dipl.pravnik

Suzana Gašić,

30.01.2020

Ime poslanika:

- [Draško Stanivuković](#) [1]

Saziv: 10

Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

Adresa

Trg jasenovačkih žrtava 1
78 000 Banja Luka

Generalni sekretar

Telefon: +387 51 338-104

Faks: +387 51 301-087

- [Narodna skupština](#)
 - [O Narodnoj skupštini](#)
 - [Sjednice](#)
 - [Obilježja RS](#)
 - [Sazivi](#)
 - [Kodeks](#)
 - [Poslovník](#)
 - [Poslanička pitanja i odgovori](#)
 - [Služba NS RS](#)
- [Akti](#)
 - [Ustav](#)
 - [Usvojeni zakoni](#)
 - [Zakoni u proceduri](#)
 - [Odluke](#)
 - [Zaključci](#)
 - [Budžet](#)
 - [Ostali akti](#)
 - [Zakonodavni postupak](#)
 - [Stručna rasprava](#)
- [Aktivnosti](#)
 - [Aktivnosti predsjednika](#)
 - [EU aktivnosti](#)
 - [Aktivnosti radnih tijela](#)
 - [Aktivnosti službe](#)
 - [Međunarodna saradnja](#)
 - [Kalendar aktivnosti](#)
 - [Kalendar rada](#)
- [Galerija](#)
 - [Arhiva audio i video zapisa](#)
 - [Foto galerija](#)
 - [360 Pregled](#)
- [Linkovi](#)

Source

URL: <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/narodna-skupstina/poslanicka-pitanja-i-odgovori/narodni-poslanik-dra%C5%A1ko-stanivukovi%C4%87-ministarstvu-trgovine-i-turizma-izme%C4%91u-dvije-sjednice-ns-rs>

Links

[1] <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0/dra%C5%A1ko-stanivukovi%C4%87>

Adresa

Trg jasenovačkih žrtava 1
78 000 Banja Luka